LATVIJAS REPUBLIKAS 14. SAEIMAS

JURIDISKĀS KOMISIJAS SĒDES

PROTOKOLS

NR. 141.1.9/3-68-14/26

2026. gada 20. oktobrī

Atklāta sēde, sākas plkst. 10.00, beidzas plkst. 11.59

Komisijas sēde notika Sarkanajā zālē Jēkaba ielā 11

Piedalās:

- *Juridiskās komisijas locekļi:* **Andrejs Judins, Edmunds Teirumnieks (līdz plkst. 10.03 un no plkst. 11.42), Andrejs Svilāns, Liene Gātere, Inese Kalniņa (no plkst. 10.11), Agnese Krasta, Gunārs Kūtris, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis.**

- *Citas personas:*

Augstākās tiesas priekšsēdētājs **Aigars Strupišs;**

Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta senatore **Aija Branta;**

Tieslietu ministrijas parlamentārais sekretārs **Viesturs Vitovskis;**

Tieslietu ministra padomniece juridiskajos jautājumos **Kristīne Jaunzeme;**

Tieslietu ministrijas Valststiesību departamenta direktore **Sanita Mertena (attālināti);**

Iekšlietu ministrijas parlamentārais sekretārs **Edvīns Šnore;**

Iekšlietu ministrijas Juridiskā departamenta Normatīvo aktu nodaļas jurists **Sandis Blumbergs;**

Finanšu ministrijas Juridiskā departamenta direktores vietniece **Sabīne Ālmane;**

Finanšu ministrijas pārstāve **Karīna Ivanova;**

Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas juridiskais padomnieks **Martins Osis;**

Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta direktore **Iveta Gedus**;

Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Vispārējo civiltiesību nodaļas vecākā juriste **Ieva Deksne**;

Biedrības "Zemes Reformas komiteja" pārstāvis, zvērināts advokāts **Normunds Šlitke**;

Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas juridiskais padomnieks **Martins Osis**;

Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vecākā juriste **Tatjana Gudramoviča;**

Latvijas Pašvaldību savienības padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos **Sanita Šķiltere**;

VAS "Valsts nekustamie īpašumi" pārstāves: **Lelde Osīte, Līga Rozenberga;**

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Juridiskās nodaļas vadītāja vietniece **Ina Vorpa;**

Ekonomikas ministrijas Juridiskā departamenta Valsts aktīvu pārvaldes un atsavināšanas nodaļas vadītājs **Ģirts Mālnieks (attālināti);**

Valsts kancelejas Juridiskā departamenta vadītājas vietnieks **Viktors Sidorenkovs (attālināti);**

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departamenta Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes Juridiskā nodrošinājuma nodaļas eksperte tiesību jautājumos **Sigita Naķele (attālināti);**

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departamenta Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes Juridiskā nodrošinājuma nodaļas eksperte tiesību jautājumos **Sabīne Greiškalne (attālināti);**

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departamenta Nekustamā īpašuma nodokļa pārvaldes priekšniece **Kitija Andersone (attāllināti);**

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departamenta Nekustamā īpašuma nodokļa pārvaldes Nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas nodaļas vadītājs **Lauris Erdmanis (attālināti);**

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departamenta Nekustamā īpašuma nodokļa pārvaldes Datu nodaļas vadītāja **Laura Pudnika (attālināti)**;

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departamenta Nekustamā īpašuma nodokļa pārvaldes Metodoloģijas un analītikas nodaļas eksperte **Elīna Kleinberga (attālināti);**

Citas personas: **Līga Maksimiva (attālināti), Juris Tovkiņš (attālināti), Raivis Šveicars (attālināti);**

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskās nodaļas juriste **Anete Apsīte (attālināti);**

Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja Preses dienesta vecākā konsultante **Maija Ozola (attālināti);**

Masu mediju pārstāvis **Oskars Rekšņa (attālināti);**

Saeimas deputātu palīgi: **Inna Laizāne, Hardija Vaivade;**

Saeimas Juridiskā biroja vadītāja **Dina Meistere;**

Saeimas Juridiskā biroja vecākā juridiskā padomniece **Daina Ose;**

Saeimas Juridiskās komisijas konsultantes: **Inta Karlsone, Ieva Ķibilde, Karina Olande, Dace Saleniece, Ieva Sarmule (attālināti);**

Saeimas Juridiskās komisijas administratore **Ieva Anete Joste.**

Sēdi vada: Andrejs Judins.

Protokolē: Karina Olande, Jekaterina Šarigina-Kalvāne.

Darba kārtībā:

1. Saeimas lēmuma projekts par Augstākās tiesas tiesneses Aijas Brantas atbrīvošanu no tiesneša amata.
2. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību"" (Nr. 1582/Lp14) pirms pirmā lasījuma.
3. Likumprojekts "Grozījumi Saeimas kārtības rullī" (Nr. 1588/Lp14), steidzams, pirms otrā lasījuma.
4. Likumprojekts "Grozījumi Pilsonības likumā" (Nr. 1580/Lp14), steidzams, pirms otrā lasījuma.

1.
Saeimas lēmuma projekts par Augstākās tiesas tiesneses Aijas Brantas atbrīvošanu no tiesneša amata

A. Judins uzsāk Juridiskās komisijas (turpmāk arī – Komisija) sēdi. Aicina izskatīt Saeimas lēmuma projektu "Par Augstākās tiesas tiesneses Aijas Brantas atbrīvošanu no tiesneša amata". Dod vārdu A. Strupišam.

A. Strupišs sniedz informāciju par tiesnesi. Aicina lemt par Augstākās tiesas tiesneses Aijas Brantas atbrīvošanu no tiesneša amata.
A. Judins aicina uzdot jautājumus, izteikt viedokļus.
Jautājumi netiek uzdoti, viedokļi netiek pausti.
A. Judins aicina balsot par Saeimas lēmuma projektu "Par Augstākās tiesas tiesneses Aijas Brantas atbrīvošanu no tiesneša amata" un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē.
Komisija balso par Saeimas lēmuma projektu "Par Augstākās tiesas tiesneses Aijas Brantas atbrīvošanu no tiesneša amata" un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē.
Balsojuma rezultāts:

— *par "8" (vienbalsīgi).*

Komisija nolemj atbalstīt Saeimas lēmuma projektu "Par Augstākās tiesas tiesneses Aijas Brantas atbrīvošanu no tiesneša amata" un virzīt to izskatīšanai nākamajā kārtējā Saeimas sēdē.
Ziņotājs – Andrejs Svilāns.
(E. Teirumnieks pamet sēžu zāli plkst. 10.03)

2.
Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību"" (Nr. 1582/Lp14) pirms pirmā lasījuma

A. Judins aicina skatīt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību"" (Nr. 1582/Lp14) pirms pirmā lasījuma. Norāda, ka šodien tiek lemts jautājums par konceptuālu atbalstu. Dod vārdu Tieslietu ministrijas pārstāvjiem.
I. Deksne informē, ka likumprojekts izstrādāts Satversmes tiesas sprieduma izpildei. Satversmes tiesa spriedumā citstarp atzinusi minētā likuma *["Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību"]* 38. panta otrās daļas otro teikumu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmei un spēkā neesošu no 2027. gada 1. janvāra. Norāda, ka minētā norma nosaka zemes likumiskās lietošanas maksas apmēru 4 procentu apmērā no lietošanā esošās zemes kadastrālās vērtības gadā, bet ne mazāk kā 50 *euro*. Turpina, ka likumprojekts paredz turpmāk noteikt zemes likumiskās lietošanas maksu 4 procentu apmērā kā minimālo maksu, vienlaikus ieviešot pienākumu būves īpašniekam nekustamā īpašuma nodokli par lietošanā esošo zemi kompensēt papildus 4 procentu minimālajai maksai. Norāda, ka šāda pieeja pilda Satversmes tiesas spriedumu divos aspektos – novērš tāda aizskāruma turpmāku rašanās iespēju, kas saistīts ar divu kadastrālo vērtību pastāvēšanu un tiek palielināts zemes likumiskās lietošanas maksas apmērs, ņemot vērā Satversmes tiesas spriedumā ietvertās atziņas, kā arī Latvijas Bankas Satversmes tiesas lietā pausto viedokli. Norāda uz otro izmaiņu – likumprojekts paredz noteikt pārejas periodu līdz 2031. gada 31. decembrim. Pēc šā perioda beigām zemes likumiskās lietošanas maksa vairs netiktu regulēta ar normatīvo aktu. Piebilst, ka, paredzot šādu pārejas periodu, tiek mazināta valsts iejaukšanās zemes likumiskās lietošanas tiesiskajās attiecībās un šāda pieeja pamatota ar Satversmes tiesas spriedumā norādīto, ka kopš zemes reformas un privatizācijas regulējuma izstrādes ir pagājuši vairāk nekā 30 gadi, kuru laikā ir būtiski mainījušies faktiskie, tiesiskie un ekonomiskie apstākļi. Satversmes tiesa arī norādīja uz likumdevēja rīcības brīvību izvēlēties zemes likumiskās lietošanas tiesisko attiecību noregulējuma veidu, vienlaikus uzsverot, ka valsts pienākumiem īpašuma tiesību nodrošināšanā pamatā ir negatīvs, nevis pozitīvs raksturs. Norāda, ka praktiski piedāvātais regulējums nozīmēs, ka pēc pārejas perioda beigām normatīvajā aktā noteikto zemes likumiskās lietošanas maksu aizstās pušu vienošanās ceļā noteikta maksa, bet gadījumā, ja puses nespēs vienoties, maksu noteiks tiesa. Uzsver, ka likumprojektam būtu jāstājas spēkā līdz 2027. gada 1. janvārim,

ņemot vērā Satversmes tiesas spriedumā noteikto termiņu, kurā attiecīgā norma zaudēs spēku.[1]
A. Judins aicina Juridiskā biroja pārstāvi paust viedokli.
(I. Kalniņa ierodas sēžu zālē plkst. 10.11)
D. Ose izsakās par likumprojekta izskatīšanas steidzamību, uzsverot tās nozīmi, ņemot vērā, ka likumam jāstājas spēkā līdz 2027. gada 1. janvārim. Vienlaikus vērš uzmanību uz nepieciešamību to precizēt un pilnveidot. Norāda uz likuma 38. panta otrās daļas piedāvāto redakciju, kurā paredzēti trīs būves īpašnieka veicamie maksājumi. Uzsver nepieciešamību skaidrāk noteikt šo maksājumu veikšanas kārtību, norādot, ka zemes likumiskās lietošanas maksa maksājama uz priekšu par nākamo ceturksni; iespēja pieprasīt maksu par paziņojuma nosūtīšanu līdz 15 *euro*, kā arī pievienot klāt nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu par attiecīgo periodu. Norāda, ka šāda kārtība ir apgrūtinoša gan maksātājam, gan zemes īpašniekam, līdz ar to būtu izvērtējama iespēja noteikt zemes likumiskās lietošanas maksas samaksu par iepriekšējo ceturksni jeb pēcapmaksā vienlaikus ar nekustamā īpašuma nodokli. Vērš uzmanību uz paziņojumu nosūtīšanas jautājumu. Norāda, ka iepriekšējais regulējums paredzēja iespēju daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas gadījumā nosūtīt vienu paziņojumu par visu ēku, adresējot to būves pārvaldniekam. Savukārt piedāvātais regulējums paredzētu atgriešanos pie kārtības, kurā paziņojums jānosūta katram dzīvokļa īpašniekam atsevišķi. Pauž nostāju, ka šāda pieeja varētu radīt nesamērīgas administratīvās izmaksas zemes īpašniekam. Norāda uz vēl vienu diskutējamo jautājumu – zemes likumiskās lietošanas maksas apmēra noteikšanas brīdis. Vērš uzmanību 38. panta vienpadsmitajai daļai – likumiskās lietošanas maksas apmēru, ja zemes īpašnieks ir valsts vai pašvaldība, aprēķina no likumiskajā lietošanā esošās zemes kadastrālās vērtības pēc stāvokļa uz attiecīgā gada 1. janvāri, līdz ar ko maksājumu attiecinot uz visu gadu. Uzsver, ka attiecībā uz privātpersonu (kā zemes īpašnieku) attiecīgais maksājums var mainīties gada vidū vai ik pa ceturkšņiem, ņemot vērā kadastrālās vērtības izmaiņu dēļ. Tas savukārt radītu nepieciešamību zemes īpašniekam atkārtoti informēt būves īpašnieku par maksājuma apmēra izmaiņām, kas rada nesamērīgu slogu. Ņemot vērā minēto, aicina izvērtēt iespēju arī attiecībā uz privātpersonām piederošu zemi piemērot tādu pašu kārtību. Piebilst, ja Komisija atbalstīs likumprojektu, tajā būs nepieciešams veikt arī citus precizējumus.
A. Judins precizē, vai Juridiskais birojs atbalsta likumprojekta virzību izskatīšanai pirmajā lasījumā.
D. Ose norāda uz konceptuālo atbalstu, uzsverot nepieciešamību veikt precizējumus.
A. Judins norāda, ka patlaban precizējumi nevar tikt iestrādāti, jo likumprojekts tiek skatīts pirms pirmā lasījuma. Aicina klātesošos izteikties. Dod vārdu L. Liepiņai.
L. Liepiņa, vēršoties pie Tieslietu ministrijas un Saeimas Juridiskā biroja pārstāvjiem, jautā par konceptuālo plānu likumprojekta izskatīšanai, ņemot vērā, ka līdz Saeimas sasaukuma pilnvaru beigām atlikušas divas nedēļas, bet tiek ieteikts likumprojektu izskatīt steidzamības kārtībā un vienlaikus ir identificēti vairāki būtiski jautājumi, kuru risināšanai nepieciešami precizējumi un uzlabojumi. Jautā, vai tika domāts, ka šis Saeimas sasaukums sāk likumprojekta izskatīšanu, bet nākamais – turpina.
I. Gedus apstiprinoši atbild, proti, šis Saeimas sasaukums pieņemtu pirmajā lasījumā un jaunais Saeimas sasaukums turpinātu. Piebilst, ka, rēķinot termiņus un likumprojektu virzot steidzamības kārtībā, būtu iespēja likumam stāties spēkā līdz 1. janvārim.
A. Judins dod vārdu N. Šlitkem.
N. Šlitke informē, ka Zemes reformas komiteja šodien ir nosūtījusi deputātiem un citām institūcijām vēstuli[2], kurā izklāstītas bažas par likumprojektā paredzēto regulējumu, kas

[1] Tieslietu ministrijas prezentācija ir pieejama Likumdošanas datu bāzē. https://titania.saeima.lv/LIVS14/saeimalivs14.nsf/0/BFB015D10D1AD99AC2258E950050170A?OpenDocument

[2] Vēstule pieejama Likumdošanas datu bāzē: https://titania.saeima.lv/LIVS14/saeimalivs14.nsf/0/91A30ED94167E3F5C2258E96002BDBCC?OpenDocument

iepriekš tika paustas Tieslietu ministrijai un Ministru kabinetam. Vērš uzmanību uz jautājumiem, par kuriem Zemes reformas komiteja esot iestājusies jau ilgstoši. Norāda, ka brīvostās līdzšinējā zemes lietošanas kārtība, kas paredz 5 procentu maksu un nekustamā īpašuma nodokļa kompensāciju, kā arī ar zemes lietošanu saistīto pienākumu un tiesību regulējumu, neesot radījusi līdzīgas problēmas. Pauž neizpratni par to, kādēļ līdzīgs regulējums nav ieviests plašāk, lai gan attiecīgais jautājums tiek apspriests jau daudzus gadus. Uzsver, ka zemes likumiskās lietošanas maksas aprēķināšanā būtu jāņem vērā nevis viss zemes gabals kopumā, bet gan attiecīgā zemes vienība, uz kuru attiecas zemes likumiskās lietošanas tiesiskās attiecības. Pretējā gadījumā lielu zemes gabalu īpašniekiem varētu rasties nepieciešamība sadalīt zemes gabalus, lai nodrošinātu taisnīgu atlīdzību vai vērsties tiesā. Pauž viedokli, ka zemes likumiskās lietošanas maksas noteikšana 5 procentu apmērā varētu mazināt tiesvedību skaitu, savukārt 4 procentu maksas noteikšana varētu izraisīt ievērojami vairāk strīdu tiesā.

A. Judins dod vārdu Finanšu ministrijas pārstāvei.

S. Ālmane informē, ka Finanšu ministrija konceptuāli atbalsta likumprojekta virzību izskatīšanai pirmajā lasījumā. Vienlaikus norāda uz likumprojektā nepieciešamiem būtiskiem pilnveidojumiem. Vērš uzmanību uz piespiedu dalītā īpašuma gadījumiem, kuros uz zemesgabala atrodas nedzīvojamā apbūve. Norāda, ka šādi gadījumi pastāv arī uz valstij un pašvaldībām piederošas zemes. Norāda, ka piedāvātais risinājums nav pietiekams, jo vismaz aptuveni 2000 zemes vienību gadījumā ar Finanšu ministrijas valdījumā esošajiem īpašumiem tas nenodrošinātu attiecīgu maksājumu saņemšanu pat 5 *euro* apmērā gadā. Piebilst, ka Finanšu ministrija par šo jautājumu plāno iesniegt priekšlikumus.

A. Judins dod vārdu Tiesībsarga biroja pārstāvim.

M. Osis norāda, ka Tiesībsarga birojs konceptuāli atbalsta likumprojekta virzību izskatīšanai pirmajā lasījumā, uzsverot nepieciešamību izpildīt Satversmes tiesas spriedumu. Aicina, pilnveidojot likumprojektu, ņemt vērā Saeimas Juridiskā biroja pārstāvja norādītos apsvērumus, kā arī citus diskusijā izskanējušos priekšlikumus un jautājumus, kuriem nepieciešama papildu izvērtēšana. Kā vienu no jautājumiem izceļ to, vai zemes īpašniekam būtu uzliekams pienākums iekasēt no būves īpašnieka nekustamā īpašuma nodokļa kompensāciju. Norāda, ka nekustamā īpašuma nodoklis par zemi zemes īpašniekam būs jāmaksā jebkurā gadījumā, bet ēku un dzīvokļu īpašnieki šo pienākumu var neizpildīt tik cītīgi. Aicina ņemt vērā arī Tiesībsarga biroja iepriekš sagatavoto atzinumu[3].

A. Judins dod vārdu Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjiem.

S. Šķiltere informē, ka Latvijas Pašvaldību savienība jau Ministru kabineta sēdē ir paudusi iebildumus pret likumprojektā paredzēto regulējumu. Viens no pašvaldībām būtiskākajiem jautājumiem ir pašvaldību īpašumā esošās zemes lietošanas maksas un nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu administrēšanas kārtība. Pirms aptuveni diviem gadiem tika ieviesta kārtība, kas paredz abus maksājumus apvienot vienā rēķinā, savukārt likumprojekts paredz atgriešanos pie iepriekšējās kārtības, atkal nodalot abus maksājumus un izrakstot divus rēķinus. Nesaskata jēgu šādai izmaiņai. Nepiekrīt nekustamā īpašuma nodokļa termina ietveršanai likumprojektā. Izsakās par jautājumu, norādot uz problēmām gan zemes īpašniekiem, gan dzīvokļu īpašniekiem. Vērš uzmanību uz praktiskām grūtībām, ko varētu radīt lielas zemes vienības un situācijas, kad vienam īpašniekam pieder vairāki īpašumi vienā pašvaldībā. Aicina rūpīgi izvērtēt, vai likumprojektā ir nodrošināts samērīgs līdzsvars starp dzīvokļu īpašnieku un zemes īpašnieku tiesībām un interesēm. Izsakās par piedāvāto regulējumu, norādot, ka šāds regulējums varētu palielināt zemes īpašnieku prasību skaitu tiesās. Piebilst, ka pēc piecu gadu pārejas perioda beigām attiecīgais regulējums vairs nebūtu piemērojams, tādējādi zemes likumiskās lietošanas maksas noteikšana atkal lielā mērā būtu atkarīga no pušu vienošanās vai tiesas nolēmuma, kas nozīmētu atgriešanos pie agrākās sistēmas, kuru Tieslietu ministrija

[3] Atzinums pieejams Likumdošanas datu bāzē: https://titania.saeima.lv/LIVS14/saeimalivs14.nsf/0/27F9EBB146A28E79C2258E9900418A88?OpenDocument

iepriekš ir vērtējusi kā neracionālu. Atgādina, ka Satversmes tiesas sprieduma kontekstā būtiska nozīme bijusi arī Tieslietu ministrijas 2024. gada 30. maijā paustajam pamatojumam par nepieciešamību ieviest otru kadastrālo vērtību zemes likumiskās lietošanas tiesībām pārejas periodā. Norāda, ka tā rezultātā Rīgas centrā 2025. gadā likumiskās lietošanas maksa pieauga, savukārt ārpus Rīgas centra jaunās kadastrālās vērtības, kas balstītas uz 2022. gada tirgus vērtībām, daudzos gadījumos izrādījās zemākas par iepriekšējām, kas balstītas uz 2012. gada tirgus datiem. Pauž nostāju, ka šīs atšķirības apliecina nepieciešamību rūpīgi izvērtēt piedāvātā regulējuma ietekmi uz dažādām īpašnieku grupām. Uzsver nepieciešamību vērtēt samērīgumu.
A. Judins jautā S. Šķilterei par atbalstu darba uzsākšanai ar likumprojektu un tā atbalstīšanu pirmajā lasījumā, ņemot vērā tā pilnveidošanas nepieciešamību.
S. Šķiltere atbild, ka viņai nav viedokļa par likumprojekta virzīšanu vai nevirzīšanu. Izsaka personīgu viedokli – Tieslietu ministrijai ir raksturīga taktika novēloti iesniegt likumprojektu, nostādot fakta priekšā par tā pieņemšanas nepieciešamību.
A. Judins aicina uzdot jautājumu, paust viedokli. Dod vārdu G. Kūtrim.
G. Kūtris pauž viedokli par likumprojekta izskatīšanas steidzamību, norādot uz šaubām, vai pašreizējā Saeima var noteikt nākamajam Saeimas sasaukumam konkrētu likumprojekta izskatīšanas laiku un kārtību otrajā lasījumā.
A. Judins kontekstā norāda uz savu izpratni – vārds "steidzamība" šajā gadījumā lietots ar nozīmi "ātri". Dod vārdu D. Meisterei.
D. Meistere kontekstā ar Saeimas kārtības ruļļa 39. panta piemērošanu norāda, ka pašreizējā Saeimas sasaukuma laikā likumprojektu izskatīt abos lasījumos nav iespējams. Tādēļ Komisijai šobrīd būtu jālemj tikai par likumprojekta virzīšanu vai nevirzīšanu izskatīšanai pirmajā lasījumā. Savukārt saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 39. pantu Saeima, lemjot par likumprojekta pārņemšanu, vienlaikus varētu noteikt jaunu priekšlikumu iesniegšanas termiņu un lemt par steidzamības noteikšanu likumprojektam. Norāda, ka Komisija var konceptuāli atbalstīt arī nepilnīgi izstrādātu likumprojektu, vienlaikus uzsver, ka Ministru kabineta sēdē par šo jautājumu tika pausti tie paši iebildumi, kas izskanējuši arī Komisijas sēdē. Kritiski vērtē pieeju, ka neatrisinātie jautājumi tiek nodoti Saeimai.
A. Judins precizē Saeimas Juridiskā biroja viedokli par likumprojektu.
D. Meistere uzsver, ka likumprojekts pilnvērtīgi ir jāizstrādā un jāiesniedz Ministru kabinetam, nevis Ministru kabineta sēdē jākonstatē tā nepilnības un jāvirza izskatīšanai Saeimā, lai Saeima turpinātu pie tā darbu. Norāda, ka Juridiskais birojs turpinās darbu pie likumprojekta arī gadījumā, ja likumprojekts tiks iesniegts nepilnīgi izstrādātā redakcijā. Norāda uz jautājumu – vai deputāti ir gatavi strādāt ar šādu likumprojektu. Aicinājums izskatīt likumprojektu ātri ir vērtējams Satversmes tiesas sprieduma kontekstā, kurā noteiktais rezultāts ir sasniedzams līdz 1. janvārim.
A. Judins uzsver šīs dienas lēmumu – virzīt vai nevirzīt likumprojektu izskatīšanai pirmajā lasījumā. Dod vārdu Tieslietu ministrijas pārstāvei.
K. Jaunzeme saistībā ar izteiktajiem aizrādījumiem attiecībā uz likumprojekta kvalitāti norāda, ka attiecīgajā jautājumā jebkurā gadījumā būs nepieciešams kompromiss, kas neapmierinās visas iesaistītās puses. Norāda, ka par attiecīgā jautājuma sarežģītību liecina gan Satversmes tiesas spriedumu skaits, gan līdzšinējās grūtības rast tam risinājumu. Pauž nostāju, ka Ministru kabineta mērķis nav bijis apstiprināt nekvalitatīvu likumprojektu, lai tā pilnveidošanu atstātu Saeimas deputātu ziņā. Piebilst, ka Ministru kabinets ir risinājis jautājumu, ciktāl izdevies panākt vienošanos. Ņemot vērā, ka likumprojekts Saeimā tiks izskatīts trijos lasījumos un ka vienošanās panākšana valdības līmenī jau ir bijusi sarežģīta, likumprojekts tika virzīts tālāk, lai nodrošinātu iespēju līdz Satversmes tiesas noteiktajam termiņam panākt risinājumu vai vismaz būtiski pavirzīties uz tā sasniegšanu.
A. Judins dod vārdu L. Liepiņai.
L. Liepiņa norāda uz lietderību sagaidīt jaunās valdības izveidi, kurā, iespējams, izdotos panākt lielāku vienprātību par piedāvātajiem risinājumiem, ņemot vērā, ka šajā Ministru kabinetā tas nav izdevies. Kritiski vērtē situāciju, ka Saeimai tiek iesniegts likumprojekts, par kuru nav

panākta vienprātība, turklāt lēmumi jāpieņem steigā.
A. Judins atsaucas uz Saeimas kārtības rulli, norādot, ka likumprojekta izskatīšanu steidzamības kārtībā nevar. Vienlaikus uzsver, ka nebūtu pareizi liegt nākamajam Saeimas sasaukumam iespēju lemt par likumprojektu un turpināt pie tā darbu. Norāda, ka likumprojekta atbalstīšana pirmajā lasījumā, apzinoties tajā konstatētās nepilnības, dotu nākamajam Saeimas sasaukumam iespēju lemt par turpmāko rīcību – pieprasīt Ministru kabinetam sagatavot jaunu likumprojektu vai turpināt darbu pie jau iesniegtā likumprojekta. Pauž atbalstu likumprojekta atbalstīsanai pirmajā lasījumā. Dod vārdu N. Šlitkem.
N. Šlitke atgādina, ka Satversmes tiesa ir lēmusi par kompensāciju izmaksu pienākumu līdz attiecīgā likuma pieņemšanai un Finanšu ministrija ir aprēķinājusi, ka kompensāciju kopējās izmaksas divu gadu periodā varētu sasniegt aptuveni 8 miljonus *euro* jeb 4 miljonus *euro* gadā, aptuveni 1 miljonu *euro* ceturksnī, kas ir 300 000 *euro* mēnesī. Norāda, ka prokuratūra ir uzsākusi pārbaudi saistībā ar likumprojekta izstrādes jautājumiem. Ņemot vērā minēto, aicina likumprojektu virzīt izskatīšanai.
A. Judins rezumē, ka rosinājums par likumprojekta izskatīšanu steidzamības kārtībā nav guvis atbalstu, piebilstot arī par D. Meisteres skaidrojumu saistībā ar likumprojekta virzības kārtību. Aicina balsot par likumprojekta atbalstīšanu pirmajā lasījumā.
Komisija balso par atbalstu likumprojektam "Grozījumi likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību"" (Nr. 1582/Lp14) un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē pirmajā lasījumā.
Balsojuma rezultāts:
- *par "5" (Andrejs Judins, Andrejs Svilāns, Liene Gātere, Inese Kalniņa, Agnese Krasta);*
- *pret "3" (Gunārs Kūtris, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
- *atturas "0".*

Komisija atbalsta likumprojektu "Grozījumi likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību"" (Nr. 1582/Lp14) un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē pirmajā lasījumā.
Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – 2. novembris.
Ziņotājs par likumprojektu – Andrejs Svilāns.

3.
Likumprojekts "Grozījumi Saeimas kārtības rullī" (Nr. 1588/Lp14), steidzams, pirms otrā lasījuma

A. Judins aicina skatīt likumprojektu "Grozījumi Saeimas kārtības rullī" (Nr. 1588/Lp14), steidzams, pirms otrā lasījuma. Norāda, ka ir saņemti desmit priekšlikumi.
Par deputātes Lienes Gāteres priekšlikumu Nr. 1
A. Judins norāda, ka priekšlikums Nr. 1, Nr. 2 un Nr. 3 savā ziņā ir saistīti ar jautājumu par kompensācijām. Atgādina par pirmajā lasījumā atbalstīto konceptu – izslēgt no izskatāmā likuma regulējumu par kompensācijām un pārcelt to uz atlīdzības likumu *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]*. Norāda, ka iesniegtie priekšlikumi paredz nevis īstenot sākotnēji atbalstīto pieeju, bet gan mainīt pašreizējo kārtību. Vienlaikus norāda uz iespēju apvienot abus konceptus, paredzot, ka attiecīgās normas ir piemērojamas līdz brīdim, kad atlīdzības likumā *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]* tiek pieņemti nepieciešamie grozījumi. Aicina D. Meisteri paust viedokli.
D. Meistere pauž nostāju, ka attiecīgās normas ir jāvērtē pēc būtības. Norāda, ka grozījumu veikšana šajā likumā ir iespējama. Piebilst par paredzēto spēkā stāšanos nākamajā dienā pēc izsludināšanas, tādējādi attiecīgās normas būtu piemērojamas līdz brīdim, kad stātos spēkā attiecīgie grozījumi [Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā]. Vērš uzmanību uz iesniegtajiem priekšlikumiem Nr. 1 un Nr. 3, norādot, ka

priekšlikums Nr. 1 *uzklājas virsū* aicinājumam par [normas] izslēgšanu, līdz ar to, ja ir vēlme saglabāt abus tiesiskos regulējumus, ir jāveido jauna konstrukcija (pārejas noteikumi vai cits atbilstošs risinājums).
A. Judins pievienojas D. Meisteres paustajam. Norāda, ka gadījumā, ja paredzēts saglabāt abus konceptus, proti, nākotnē ieviest atšķirīgu kārtību, bet līdz attiecīgo grozījumu izdarīšanai citā likumā precizēt pašreizējo regulējumu, šāds risinājums ir iespējams. Dod vārdu L. Gāterei.
L. Gātere norāda, ka pirmajā lasījumā tika atbalstīta nepieciešamība mainīt pašreizējo kārtību, kādā deputātiem no reģioniem tiek kompensēti transporta un dzīvošanas izdevumi. Norāda, ka, apspriežot piedāvātos grozījumus frakcijā un izvērtējot pāreju uz atlīdzības likumā *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]* ietvertu regulējumu, nav gūta pārliecība, ka šādas izmaiņas samazinās Saeimas kopējos izdevumus deputātu kompensācijām. Piebilst, ka šobrīd mazākā daļa deputātu no reģioniem piesakās kompensāciju saņemšanai, tādēļ aicina atkārtoti izvērtēt, vai piedāvātais risinājums ir piemērotākais Saeimas finanšu līdzekļu efektīvai izlietošanai. Saistībā ar priekšlikumiem attiecībā uz 14. pantu aicina pārdomāt, vai būtu saglabājama pašreizējā kārtība, kurā deputāti iesniedz izdevumus apliecinošus dokumentus un kompensāciju saņem pēc attiecīgo izdevumu rašanās. Papildus vērš uzmanību uz jautājumu saistībā ar komandējuma izdevumu, kas nav saistīti ar reģionālo pārvietošanos, atlīdzināšanu, proti, kurā likumā attiecīgais regulējums tiks ietverts. Noslēgumā norāda uz priekšlikumā paredzēto nosacījumu attiecībā uz nekustamā īpašuma piederību deputātam, viņa laulātajam vai partnerim Rīgā, aicinot izvērtēt, ka šāds apstāklis būtu nosakāms par izslēdzošu kritēriju kompensāciju saņemšanai.
A. Judins atbalsta ideju par iespēju grozīt attiecīgo pantu jau pašlaik, negaidot grozījumus atlīdzības likumā *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]*. Vienlaikus uzsver, ka priekšlikums Nr. 1 ietver vairākas izmaiņas, no kurām katra būtu atsevišķi apspriežama. Ilustrē piemēru saistībā ar priekšlikumā paredzēto, ka sabiedriskā transporta izdevumi netiek kompensēti deputātam, kuram kā Saeimas amatpersonai dienesta vajadzībām ir piešķirta automašīna. Pauž atbalstu iesniegtajam priekšlikumam, kas paredz ierobežot kompensāciju saņemšanu gadījumos, kad deputāta rīcībā jau ir mājoklis, kurā iespējams dzīvot, vienlaikus norāda uz apspriešanas vērtu jautājumu par 70 kilometru rādiusa kritērija piemērošanu, jo, lai gan attālumu taisnā līnijā ir iespējams izmērīt, faktiskais ceļa attālums var būt lielāks. Tādēļ pauž nostāju, ka jēdziens "rādiuss" šajā regulējumā nebūtu lietojams. Saistībā ar deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 2 norāda, ka par šo priekšlikumu būs diskusiju. Pauž atbalstu 14. panta pilnveidošanai. Dod vārdu L. Liepiņai.
L. Liepiņa norāda uz iepriekšējo vienošanos par kompensācijas jautājuma pārnešanu uz atlīdzības likumu *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]*.
A. Judins norāda, ka pirmajā lasījumā tika atbalstīts, ka attiecīgais jautājums turpmāk tiks regulēts atlīdzības likumā *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]*. Viena iespēja – pašlaik neturpināt priekšlikumu apspriešanu un neatbalstīt iesniegtos priekšlikumus, otra iespēja ir izvērtēt grozījumus arī pašreizējā likumprojektā, ņemot vērā, ka attiecīgās normas vēl kādu laiku būs spēkā. Izsakās par jautājumu. Dod vārdu D. Meisterei.
D. Meistere norāda, ka nekad neaicinātu deputātus virzīt grozījumus Saeimas kārtības rullī steidzamības kārtībā. Uzsver, ka šis ir īpašs izņēmuma gadījums, jo jautājums par Saeimas kārtības ruļļa grozīšanu tiek skatīts tikai trīs nedēļas pirms Saeimas pilnvaru termiņa beigām.
Norāda, ka pirmajā lasījumā izvirzītie jautājumi ir saprātīgi – kompensācijas regulējums. Pauž viedokli, ka, pieņemot atlīdzības likumu *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]*, tika pieļauta būtiska kļūda, jo netika paredzēts visaptverošs tiesiskais regulējums attiecībā uz Saeimas deputātiem kā Saeimas amatpersonām. Turpina, ka atlīdzības likuma *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]* izveides mērķis bija vienuviet apkopot visu amatpersonu atlīdzības jautājumus, nodrošinot to pārskatāmību un caurskatāmību. Atbalsta risinājumu, kas paredz Saeimas

deputātu atlīdzības un ar to saistītos jautājumus visaptveroši regulēt atlīdzības likumā *[Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums]*. Uzsver nepieciešamību Saeimas kārtības ruļļa grozījumus izskatīt īpaši rūpīgi. Aicina šos jautājumus – priekšlikums Nr. 1, Nr. 2 un Nr. 3 – neapspriest vienā lasījumā.

A. Judins norāda, ka saturiski atbalsta šos grozījumus, vienlaikus norāda uz risku pieņemt priekšlikumus bez pienācīgas diskusijas. Pauž nostāju, ka pieturēsies pie pirmajā lasījumā atbalstītā koncepta. Jautā, vai kāds vēlas izteikties.

Neviens neizsakās.

A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 1.

Balsojuma rezultāts:

- *par "1" (Liene Gātere);*
- *pret "5" (Inese Kalniņa, Agnese Krasta, Gunārs Kūtris, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
- *atturas "2" (Andrejs Judins, Andrejs Svilāns).*

Komisija neatbalsta deputātes Lienes Gāteres priekšlikumu Nr. 1.

Par deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 2

A. Judins norāda uz argumentācijas līdzību – nepieciešamība izdiskutēt. Jautā, vai kāds vēlas izteikties.

Neviens neizsakās.

A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 2.

Balsojuma rezultāts:

- *par "3" (Andrejs Svilāns, Liene Gātere, Agnese Krasta);*
- *pret "3" (Gunārs Kūtris, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
- *atturas "2" (Andrejs Judins, Inese Kalniņa).*

Komisija neatbalsta deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 2.

Par deputātes Lienes Gāteres priekšlikumu Nr. 3

A. Judins aicina priekšlikumu lasīt kontekstā ar pārējo regulējumu, nevis atrauti. Jautā, vai kāds vēlas izteikties.

Neviens neizsakās.

A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 3.

Balsojuma rezultāts:

- *par "1" (Liene Gātere);*
- *pret "6" (Andrejs Judins, Agnese Krasta**,** Inese Kalniņa, Gunārs Kūtris, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
- *atturas "1" (Andrejs Svilāns).*

Komisija neatbalsta deputātes Lienes Gāteres priekšlikumu Nr. 3.

Par deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 4

A. Judins aicina izteikties. Dod vārdu Tieslietu ministrijas pārstāvjiem.

K. Jaunzeme skaidro, ka priekšlikums Nr. 4 attiecas uz jautājumu, kas iepriekšējā nedēļā tika apspriests Juridiskās komisijas sēdē, proti, par Saeimas Prezidija pilnvarošanu ar iekšējās kārtības noteikumiem regulēt Saeimas sēžu gaitas fiksēšanas kārtību. Minētajam risinājumam konceptuāls atbalsts netika pausts. Norāda, ka priekšlikums Nr. 4 paredz attiecīgo jautājumu regulēt Saeimas kārtības rullī, nosakot analoģisku kārtību tai, kas šobrīd ir paredzēta Saeimas komisiju sēdēm, proti, ka Saeimas sēžu gaitu drīkst fiksēt, izmantojot tikai Saeimas tehniskos līdzekļus, kā arī Saeimā akreditēto masu informācijas līdzekļu pārstāvji. Priekšlikuma mērķis ir nodrošināt Saeimas darba netraucētu norisi, vienlaikus saglabājot sabiedrības iespējas iegūt informāciju par Saeimas sēdēm. Uzsver, ka Saeimas sēdes ir pieejamas tiešraidē un to ieraksti ir publiski pieejami. Deputātiem ir iespēja izmantot arī atsevišķus savu uzstāšanos fragmentus no kopējā sēdes ieraksta. Priekšlikums paredz nepieļaut Saeimas sēžu filmēšanu ar personīgajām ierīcēm, tostarp mobilajiem tālruņiem, gan no deputātu vietām, gan pārvietojoties pa sēžu zāli, paredzot, ka sēžu gaitas fiksēšana notiek ar Saeimas tehniskajiem līdzekļiem. Kā papildu argumentu min Rīgas domes pieredzi, norādot, ka personīgo ierīču izmantošana sēžu

filmēšanai var traucēt darba organizāciju un radīt risku, ka ieraksti vēlāk tiek izplatīti sociālajos tīklos, izraujot atsevišķus fragmentus no konteksta un tādējādi radot maldinošu priekšstatu par attiecīgās institūcijas darbu.
A. Judins aicina Juridiskā biroja pārstāvi izteikties.
D. Meistere, komentējot, norāda uz Satversmes tiesas judikatūrā nostiprināto principu, ka Saeimas sēdēm un Saeimas pieņemtajiem lēmumiem jābūt atklātiem. Saeimas atklātības principa mērķis ir nodrošināt ikvienam sabiedrības loceklim iespēju iepazīties ar Saeimas darbu, sekot līdzi pieņemto lēmumu pieņemšanas procesam un izprast to būtību. Norāda, ka pašlaik nesaskata situācijas, kurās deputāti, filmējot Saeimas sēžu zālē vai veicot citas līdzīgas darbības, traucētu Saeimas darbu. Neredz nepieciešamību šobrīd šādu regulējumu. Uzsver, ka gadījumā, ja deputāta rīcība, filmējot Saeimas sēdi, traucētu Saeimas darbu, Saeimas kārtības rullī jau ir paredzēti pietiekami tiesiski līdzekļi šādu traucējumu novēršanai. Aicina neierobežot sabiedrības tiesības iegūt visaptverošu informāciju par Saeimas darbu.
A. Judins atgādina, ka Saeimas sēžu translācija tiek nodrošināta. Izsakās par Saeimas sēžu filmēšanas tehniskajiem aspektiem. Vienlaikus vērš uzmanību uz iepriekšējās Saeimas sasaukumos pieredzētām situācijām, kad deputāti ar filmēšanas ierīcēm ir apzināti tuvinājušies citiem deputātiem, filmējuši viņus no neliela attāluma un sekojuši viņiem arī ārpus sēžu norises vietas. Norāda, ka priekšlikums nebūtu interpretējams kā pilnīgs aizliegums ienākt Saeimas sēžu zālē ar mobilo tālruni vai fotografēt. Pauž nostāju, ka regulējuma mērķim jābūt nepieļaut tādu rīcību, kas pēc savas būtības ir provokatīva. Pauž atbalstu priekšlikumam. Dod vārdu G. Kūtrim.
G. Kūtris norāda, ka Saeimas sēdēs ir bijuši gadījumi, kad deputāts ar mobilo tālruni filmē citu deputātu viņa uzstāšanās laikā tribīnē pēc attiecīgā deputāta lūguma. Uzsver, ka piedāvātā norma paredzētu kategorisku šādas rīcības aizliegumu, kas nebūtu samērīgi un neatbilstu atvērtas un demokrātiskas institūcijas darbības principiem. Vienlaikus piekrīt, ka atsevišķos gadījumos filmēšana ir izmantota neētiski, bet šādas rīcības novēršanai būtu izmantojami citi tiesiskie līdzekļi. Pauž viedokli, ka kategorisks aizliegums būtu nepiemērots risinājums.
A. Judins dod vārdu L. Liepiņai.
L. Liepiņa pauž nostāju, ka priekšlikums nav atbalstāms. Runājot par Saeimas atklātības principu, uzsver, ka sabiedrības tiesībām iegūt informāciju par Saeimas darbu ir jābūt prioritārām. Min piemēru. Uzsver, ka Saeimas darba atklātību nebūtu pareizi ierobežot, atļaujot sēžu gaitas fiksēšanu tikai ar Saeimas telpās izvietotajām stacionārajām kamerām, jo tās ne vienmēr ļauj pilnvērtīgi fiksēt visus sēžu zālē notiekošos procesus.
A. Judins dod vārdu L. Gāterei.
L. Gātere norāda, ka diskusijā tiek apspriests Saeimas atklātības princips un nepieciešamība nodrošināt sabiedrībai iespēju iepazīties ar deputātu darbu, pieņemtajiem lēmumiem un lēmumu pieņemšanas procedūrām. Vienlaikus uzsver, ka Saeimas darba atklātība nenozīmē nepieciešamību publiskot ikvienu ar deputātu personisko rīcību vai reakcijām saistītu aspektu, piemēram, deputātu ārējo izskatu vai reakciju. Pauž nostāju, ka atklātība ir īstenojama saprātīgās un atbildīgās robežās. Piebilst, ka Saeimai būtu jāmeklē risinājumi, kā sabiedrībai pieejamākā un lietotājam ērtākā veidā nodrošināt informāciju par deputātu darbu un Saeimas darbības norisi. Pauž atbalstu priekšlikumam Nr. 4.
A. Judins jautā, vai kāds vēlas izteikties.
Neviens neizsakās.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 4.
Balsojuma rezultāts:
— *par "3" (Andrejs Judins, Andrejs Svilāns, Liene Gātere);*
— *pret "2" (Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
— *atturas "3" (Agnese Krasta, Inese Kalniņa, Gunārs Kūtris,).*
Komisija neatbalsta deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 4.
Par deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 5
A. Judins norāda, ka priekšlikums ir par likumprojektu pakotnēm. Dod vārdu Tieslietu

ministrijas pārstāvjiem.
K. Jaunzeme informē, ka priekšlikumi Nr. 5 – Nr. 8 attiecas uz likumprojektu pakotņu regulējumu. To pamatā ir priekšlikumu redakcijas, kas iepriekšējā nedēļā tika apspriestas Juridiskās komisijas sēdē, veicot atsevišķus pilnveidojumus. Norāda, ka priekšlikumā Nr. 5 pilnveidots regulējums attiecībā uz likumprojektu pakotnēm. Iepriekšējā Komisijas sēdē tika apspriesta iespēja šādu kārtību attiecināt uz likumprojektiem, kas saistīti ar institūciju reorganizāciju, to nosaukumu maiņu un līdzīgiem jautājumiem. Diskusijā tika paustas bažas, ka sākotnējā redakcijā ietvertais formulējums par institūciju vietu valsts iekārtā un valsts sistēmā ir pārāk plašs un varētu ļaut pakotnē apvienot arī pēc būtības plašus un nozīmīgus jautājumus. Tāpat iepriekšējā komisijas sēdē tika diskutēts par likumprojektu izskatīšanas lasījumu skaitu. Ņemot vērā, ka attiecīgajā regulējumā paredzēta likumprojektu izskatīšana trijos lasījumos, priekšlikumā Nr. 5 piedāvāts precizēt likumprojektu pakotņu tvērumu. Norāda, ka atbilstoši priekšlikumam pakotnē varētu apvienot likumprojektus, kas paredz institūciju reorganizāciju, ja tie ietver tikai tādu regulējumu, kas attiecas uz institūciju nosaukumu maiņu, kompetenču pārdali vai citiem tieši ar reorganizāciju saistītiem tehniskiem precizējumiem.
(I. Kalniņa iziet no sēžu zāles plkst. 11.07)
A. Judins aicina Juridiskā biroja pārstāvi izteikties.
D. Meistere norāda, ka jau iepriekš ir paudusi viedokli par likumprojektu pakotņu regulējuma nepieciešamību un uzskata, ka Saeimas kārtības rullis jau pašlaik ļauj noteikt vienotu priekšlikumu iesniegšanas termiņu, kā arī nodot vairākus likumprojektus izskatīšanai vienā komisijā. Neatbalsta piedāvāto regulējumu. Norāda, ka Saeimas kārtības ruļļa grozījumiem būtu jāstiprina deputātu rīcības brīvība, nevis jāpiešķir papildu iespējas likumprojektu iesniedzējiem, vienlaikus ierobežojot deputātu [rīcības] brīvību. Aicina priekšlikumus Nr. 5 – Nr. 8 vērtēt kopsakarā, īpašu uzmanību pievēršot priekšlikumā Nr. 5 ietvertajiem kritērijiem, kas noteiktu gadījumus, kuros deputātu rīcības brīvība var tikt ierobežota. Pauž nostāju, ka institūciju reorganizācija nav uzskatāma tikai par tehnisku jautājumu, jo reorganizācija var skart būtiskus tiesiskus un institucionālus jautājumus. Norāda, ka reorganizācija var ietvert tiesību un saistību pārņemšanu, uzsākto administratīvo lietu pabeigšanas kārtības noteikšanu, kā arī institūciju funkciju un kompetenču pārdali vai to nepieciešamības izvērtēšanu. Vērš uzmanību uz to, ka nav pietiekami izvērtēti Eiropas Savienības tiesību aspekti, jo atsevišķas institūcijas ir izveidotas, pamatojoties uz Eiropas Savienības tiesisko regulējumu. Aicina neatbalstīt priekšlikumus Nr. 5 – Nr. 8. Piebilst, ja ir nepieciešams paātrināt likumdošanas procesu, var turpināt darbu pie šā jautājuma, izstrādājot visaptverošu tiesisko regulējumu, kam ir nepieciešams papildu laiks. Izsakās par normu dublēšanos un citām atsevišķām juridiskās tehnikas nepilnībām.
A. Judins dod vārdu Tieslietu ministrijas pārstāvjiem.
K. Jaunzeme izklāsta informāciju par priekšlikumiem Nr. 5 – Nr. 8. Norāda, ka priekšlikumu pamatā ir iepriekšējā nedēļā Juridiskajā komisijā apspriestās redakcijas un ka paredzētais vienotais balsojums par visu likumprojektu pakotni pirmajā lasījumā nav mainīts. Skaidro, ka likumprojektu pakotņu regulējuma mērķis ir nodrošināt efektīvāku un paredzamāku likumdošanas procesu, jo īpaši gadījumos, kad institūciju reorganizācijas vai līdzīgas reformas īstenošanai nepieciešams vienlaikus virzīt vairākus savstarpēji saistītus likumprojektus. Šādos gadījumos valdība attiecīgos likumprojektus apstiprina un iesniedz Saeimā, savukārt pirmajā lasījumā debates un balsojums notiek par visu pakotni kopumā. Vienlaikus uzsver, ka otrajā un trešajā lasījumā deputāti saglabā tiesības iesniegt priekšlikumus par katru pakotnē ietverto likumprojektu atsevišķi. Paredzētais ierobežojums attiecas uz vienota priekšlikumu iesniegšanas termiņa noteikšanu visiem pakotnē ietvertajiem likumprojektiem, kā arī uz priekšlikumu saturu, kas būtu saistāms ar attiecīgo likumprojektu mērķi. Norāda, ka līdzīga pieeja tiek izmantota arī budžeta likumprojektu pakotņu izskatīšanā, cenšoties nepieļaut ar konkrēto likumprojektu mērķi nesaistītu jautājumu iekļaušanu. Uzsver, ka piedāvātais regulējums neliedz deputātiem risināt citus jautājumus, tostarp iesniedzot atsevišķus likumprojektus vai priekšlikumus citos likumprojektos. Norāda, ka piedāvātā regulējuma

mērķis nav ierobežot deputātu iespējas piedalīties likumdošanas procesā, bet gan efektīvāk un skaidrāk noregulēt savstarpēji saistītu likumprojektu izskatīšanu, lai reformas varētu virzīt uz priekšu raitāk.
A. Judins jautā, vai kāds vēlas izteikties.
Neviens neizsakās.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 5.
Balsojuma rezultāts:
— *par "4" (Andrejs Judins, Agnese Krasta, Andrejs Svilāns, Liene Gātere);*
— *pret "2" (Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
— *atturas "1" (Gunārs Kūtris,).*
Komisija atbalsta deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 5.
Par deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 6
A. Judins norāda, ka priekšlikums ir saistīts ar iepriekšējo priekšlikumu. Dod vārdu D. Meisterei.
D. Meistere norāda, ka sestajā priekšlikumā $90.^2$ pantā pirmais teikums dublē 90. panta pirmo daļu.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 6.
Balsojuma rezultāts:
— *par "4" (Andrejs Judins, Agnese Krasta, Andrejs Svilāns, Liene Gātere);*
— *pret "2" (Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
— *atturas "1" (Gunārs Kūtris,).*
Komisija atbalsta deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 6.
Par deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 7
A. Judins aicina izteikties, uzdot jautājumus.
Neviens neizsakās, jautājumi netiek uzdoti.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 7.
Balsojuma rezultāts:
— *par "4" (Andrejs Judins, Agnese Krasta, Andrejs Svilāns, Liene Gātere);*
— *pret "2" (Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
— *atturas "1" (Gunārs Kūtris,).*
Komisija atbalsta deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 7.
Par deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 8
A. Judins aicina izteikties, uzdot jautājumus.
Neviens neizsakās.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 8.
Balsojuma rezultāts:
— *par "4" (Andrejs Judins, Agnese Krasta, Andrejs Svilāns, Liene Gātere);*
— *pret "2" (Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
— *atturas "1" (Gunārs Kūtris,).*
Komisija atbalsta deputāta Jura Viļuma priekšlikumu Nr. 8.
Par deputāta Andreja Ceļapītera priekšlikumu Nr. 9
A. Judins konstatē, ka priekšlikuma iesniedzējs Komisijas sēdē nepiedalās. Jautā, vai kāds vēlas aizstāvēt priekšlikumu.
Neviens priekšlikumu neprezentē.
A. Judins norāda, ka priekšlikums grozīt 186. pantu, paredzot, ka ne mazāk kā 5 deputāti var izveidot frakciju. Aicina Juridiskā biroja pārstāvi izteikties.
D. Meistere komentē, ka pie šīs redakcijas 15. Saeimā "Apvienotais saraksts" varēs izveidot piecas frakcijas.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 9.
Balsojuma rezultāts:
— *par "1" (Gunārs Kūtris);*

— *pret "5" (Andrejs Judins, Agnese Krasta, Liene Gātere, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
— *atturas "1" (Andrejs Svilāns).*

Komisija neatbalsta deputāta Andreja Ceļapītera priekšlikumu Nr. 9.

Par deputātes Lienes Gāteres priekšlikumu Nr. 10

A. Judins norāda, ka priekšlikums ir saistīts ar 14. pantu. Jautā, vai iesniedzēja vēlas kaut ko piebilst par priekšlikumu.

L. Gātere norāda, ka tas ir saistīts ar spēkā stāšanos.

A. Judins norāda, ka, neatbalstot L. Gāteres priekšlikumu [par 14. pantu], šis nav atbalstāms. Jautā par balsojuma nepieciešamību.

Deputāti balsojumu nepieprasa.

Komisija neatbalsta deputātes Lienes Gāteres priekšlikumu Nr. 10.

A. Judins aicina balsot par likumprojekta atbalstīšanu otrajā lasījumā.

Komisija balso par atbalstu likumprojektam "Grozījumi Saeimas kārtības rullī" (Nr. 1588/Lp14), steidzams, un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā lasījumā.

Balsojuma rezultāts:

— *par "7" (Andrejs Judins, Andrejs Svilāns, Liene Gātere, Agnese Krasta, Gunārs Kūtris, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
— *pret "0";*
— *atturas "0".*

Komisija atbalsta likumprojektu "Grozījumi Saeimas kārtības rullī" (Nr. 1588/Lp14), steidzams, un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā lasījumā.

Ziņotājs par likumprojektu – Andrejs Judins.

(I. Kalniņa ienāk sēžu zālē plkst. 11.24)

4.
Likumprojekts "Grozījumi Pilsonības likumā" (Nr. 1580/Lp14), steidzams, pirms otrā lasījuma

A. Judins atgādina, ka grozījumi sākotnēji rosināti saistībā ar konstatēto problēmu, ka personas, kuras citas valsts pilsonību ieguvušas bērnībā un līdz 25 gadu vecumam saglabājušas arī Latvijas pilsonību, var zaudēt Latvijas pilsonību, ja nav atteikušās no citas valsts pilsonības. Norāda, ka atteikšanās procedūra atsevišķos gadījumos ir sarežģīta, jo otra valsts atteikumu nepieņem vai izvirza papildu prasības, kuras persona nespēj izpildīt. Informē, ka Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pārstāve pirms likumprojekta izskatīšanas pirmajā lasījumā[4] skaidrojusi, ka pārvaldes darbinieki izprot situāciju sarežģītību un, izvērtējot lietas, ņem vērā apstākļus, kuri nav atkarīgi no personas. Uzsver, ka nepieciešams juridiski nostiprināt iespēju aizsargāt Latvijas pilsoņus šādās tiesiskajās situācijās no Latvijas pilsonības zaudēšanas.

Informē, ka ir saņemti Iekšlietu ministrijas parlamentārā sekretāra E. Šnores priekšlikumi, par kuriem nepieciešamas padziļinātas diskusijas, jo tie skar arī citus ar dubultpilsonību saistītus jautājumus. Pauž atbalstu piedāvātajiem risinājumiem pēc būtības, tomēr uzsver, ka tie jāvērtē kopsakarā ar citām tiesību normām, lai nepieļautu sistēmiskas neatbilstības. Aicina izskatāmajā likumprojektā nepaplašināt apspriežamo jautājumu loku. Savukārt attiecībā uz E. Šnores priekšlikumiem aicina pieņemt lēmumu par atsevišķa likumprojekta sagatavošanu un virzīšanu, ko varētu pieņemt pirmajā lasījumā 29. oktobrī, bet kura izskatīšanu turpinātu nākamā Saeima. Lūdz G. Kūtra viedokli par turpmāko rīcību, ņemot vērā viņa darbu Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijā.

G. Kūtris norāda, ka, virzot likumprojektu steidzamības kārtībā, tika skaidri noteikts konkrētais risināmais jautājums. Uzsver, ka ar dubultpilsonību saistīto risināmo jautājumu loka

[4] Juridiskās komisijas 2026. gada 7. oktobra sēdes darba kārtība (audioieraksts un protokols) pieejama: https://titania.saeima.lv/livs/saeimasnotikumi.nsf/0/AC30082DAE799179C2258E83002F1916?OpenDocument&prevCat=14|Juridisk%C4%81%20komisija

paplašināšana un jaunu jautājumu apspriešana nav piemērota likumprojekta izskatīšanai divos lasījumos. Aicina atbalstīt priekšlikumus, kuri attiecas uz sākotnēji noteikto un pirmajā lasījumā atbalstīto jautājumu, bet pārējos priekšlikumus šajā likumprojektā neatbalstīt. Norāda, ka priekšlikumu autori vai ministrija citus jautājumus var virzīt kā jaunu likumprojektu, lai par tiem varētu diskutēt nākamā Saeima.

A. Judins pauž viedokli, ka iespējama arī atsevišķa Komisijas likumprojekta sagatavošana un virzīšana. Vienlaikus atzīmē, ka neatkarīgi no tā, vai iniciatīvu uzņemas deputāti, ministrija vai Komisija, jaunajiem jautājumiem nepieciešama atsevišķa izvērtēšana un tos nav iespējams pilnvērtīgi izvērtēt šā likumprojekta ietvaros. Aicina E. Šnori skaidrot iesniegto priekšlikumu būtību un paust viedokli par turpmāko rīcību.

E. Šnore skaidro, ka iesniedzis divu veidu priekšlikumus. Iekšlietu ministrijas parlamentārā sekretāra statusā iesniegtie priekšlikumi veido savstarpēji saistītu risinājumu kopumu, kas vērsts uz sākotnēji konstatētās problēmas novēršanu un atteikšanās no citas valsts, piemēram, Krievijas, pilsonības procedūras atvieglošanu attiecīgajām personām. Savukārt deputāta statusā iesniegtie priekšlikumi skar plašāku jautājumu loku, proti, dubultpilsonību ar Krieviju dažādām personu grupām, ne tikai bērnībā citas valsts pilsonību ieguvušajām personām. Pieļauj, ka plašākos jautājumus iespējams virzīt atsevišķi. Lūdz precizēt, vai arī Iekšlietu ministrijas iesniegtie priekšlikumi tiek uzskatīti par tādiem, kas neattiecas uz likumprojekta sākotnējo mērķi.

A. Judins uzsver, ka priekšlikumus, kuri neattiecas uz likumprojekta sākotnējo mērķi, nav paredzēts automātiski izslēgt no izskatīšanas. Norāda, ka saņemtie priekšlikumi paplašina apspriežamo jautājumu loku. Daļa priekšlikumu attiecas uz pirmajā lasījumā atbalstītā risinājuma pilnveidošanu, savukārt citi paredz jaunu jautājumu risināšanu, kam nepieciešama padziļināta diskusija.

Skaidro, ka sākotnēji pieteiktais jautājums attiecas uz situāciju, kad persona 24 gadu vecumā mēģina atteikties no citas valsts pilsonības, bet objektīvu apstākļu dēļ to nespēj izdarīt un, sasniedzot 25 gadu vecumu, saskaņā ar spēkā esošo regulējumu var zaudēt Latvijas pilsonību. Uzsver, ka mērķis ir nodrošināt iespēju šādām personām saglabāt Latvijas pilsonību. Norāda, ka šis jautājums iepriekš apspriests Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijā, bet katra priekšlikuma atbilstību sākotnēji izvirzītajam mērķim iespējams precizēt tā izskatīšanas gaitā. Aicina uzsākt priekšlikumu apspriešanu un norāda, ka priekšlikumus, kuri, viņaprāt, skar citus jautājumus un kuru izvērtēšanai nepieciešams atsevišķs darbs, virzīs atsevišķai izskatīšanai.

Par Iekšlietu ministrijas parlamentārā sekretāra Edvīna Šnores priekšlikumu Nr. 1

E. Šnore norāda, ka viņa kā parlamentārā sekretāra iesniegtie priekšlikumi paredz divus risinājumus. Pirmkārt, noteikt, ka turpmāk Latvijas teritorijā, iegūstot Latvijas pilsonību, vairs netiek pieļauta dubultpilsonība ar Krieviju un Baltkrieviju dzimšanas brīdī. Salīdzina šo ieceri ar Saeimas iepriekš pieņemto lēmumu vairs nepiešķirt nepilsoņa statusu jaundzimušajiem.

Otrkārt, attiecībā uz personām, kurām dubultpilsonība jau ir izveidojusies, paredzēt papildu piecu gadu termiņu atteikšanās no citas valsts pilsonības procedūras pabeigšanai, skaitot no dienas, kad persona iesniegusi iesniegumu par atteikšanos no citas valsts pilsonības. Uzsver, ka šis termiņš var pārsniegt pašreizējā regulējumā noteikto 25 gadu vecuma robežu. Skaidro, ka piecu gadu termiņš piedāvāts, ņemot vērā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegto informāciju, ka atteikšanās no Krievijas pilsonības parasti iespējama dažu gadu laikā, lai gan Krievijas iestāžu rīcības dēļ process var ieilgt. Norāda, ka pirmais priekšlikums attiecas uz attiecīgā termina definīciju un ir skatāms saistībā ar pārējiem priekšlikumiem.

A. Judins dod vārdu G. Kūtrim.

G. Kūtris uzsver, ka priekšlikums par kategorisku dubultpilsonības aizliegumu ir jauns jautājums, kas nav saistīts ar likumprojekta sākotnēji risināto problēmu. Pauž bažas par pieeju, kas paredz Latvijas pilsonības zaudēšanu citas valsts pilsonības esības dēļ, un norāda, ka šāda pieeja rada jautājumus par Latvijas pilsonības aizsardzību.

A. Judins aicina Saeimas Juridisko biroju sniegt atzinumu par katru priekšlikumu, izvērtējot, vai tas attiecas uz pirmajā lasījumā atbalstīto jautājumu vai paredz jaunu regulējuma konceptu un paplašina apspriežamo jautājumu loku. Norāda, ka šis izvērtējums palīdzēs Komisijai pieņemt lēmumu par turpmāko rīcību. Atkārtoti pauž nostāju, ka priekšlikumus, kuri neattiecas uz pirmajā lasījumā atbalstīto jautājumu, neatbalstīs, paredzot iespēju attiecīgos jautājumus virzīt atsevišķa likumprojekta ietvaros. Lūdz L. Jambuševas viedokli par priekšlikumu Nr. 1.
L. Jambuševa norāda, ka priekšlikums Nr. 1 vērtējams kopsakarā ar priekšlikumu Nr. 5 un nav skatāms atrauti no tā. Priekšlikums Nr. 5 paredz papildināt Pilsonības likuma 23. pantu ar septīto daļu, savukārt priekšlikumā Nr. 1 ietverta termina "pastāvīgā dzīvesvieta" jauna redakcija, kas ir būtiska priekšlikumā Nr. 5 paredzētajam regulējumam. Tādēļ priekšlikuma Nr. 1 turpmāka virzība ir pamatota tikai tad, ja Komisija atbalsta priekšlikumu Nr. 5. Uzsver, ka, vērtējot abus priekšlikumus, jāņem vērā arī situācijas, kurās persona objektīvu iemeslu dēļ nevar uzsākt vai pabeigt procedūru, lai atteiktos no citas valsts pilsonības, jo šis process ir atkarīgs no attiecīgās ārvalsts regulējuma un iestāžu rīcības. Norāda, ka priekšlikumā Nr. 5 paredzēts saglabāt Latvijas pilsonību līdz attiecīgās valsts pilsonības zaudēšanai, bet ne ilgāk kā piecus gadus no iesnieguma iesniegšanas dienas. Tomēr regulējums neatrisina situācijas, kurās personai nav iespējams iesniegt attiecīgo iesniegumu vai ārvalsts iestādes neveic nepieciešamās darbības un process nenotiek.
A. Judins norāda, ka lēmums par priekšlikuma Nr. 1 atbalstīšanu ir atkarīgs no Komisijas nostājas attiecībā uz priekšlikumu Nr. 5. Skaidro, ka priekšlikumā Nr. 5 paredzēta iespēja jaunietim saglabāt dubultpilsonību vēl piecus gadus, tomēr, ja attiecīgās ārvalsts regulējums neļauj atteikties no tās pilsonības, šis termiņš tikai pagarina dubultpilsonības saglabāšanas periodu, bet nenovērš risku, ka persona pēc tam zaudēs Latvijas pilsonību. Norāda, ka, ja likumprojekts netiktu virzīts galīgajam lasījumam, priekšlikumu varētu atbalstīt un turpināt darbu pie regulējuma pilnveidošanas. Tomēr pašreizējā situācijā aicina neatbalstīt priekšlikumu Nr. 5. Dod vārdu S. Blumbergam.
S. Blumbergs skaidro, ka priekšlikums Nr. 5 risina to pašu problēmu, kas ietverta pirmajā lasījumā pieņemtajā redakcijā, tomēr paredz atšķirīgu pieeju. Priekšlikuma mērķis ir noteikt aktīvas rīcības pienākumu personām, kuras līdz 25 gadu vecuma sasniegšanai nav nokārtojušas jautājumu par to, kuras valsts pilsonību vēlas saglabāt. Personai līdz 25 gadu vecumam jāvēršas attiecīgās ārvalsts kompetentajā iestādē ar iesniegumu par atteikšanos no tās pilsonības un jāspēj pierādīt, ka šāda iesnieguma iesniegšana ir notikusi. Rezumē, ka personai aktīvi jārīkojas līdz 25 gadu vecumam. Savukārt piecu gadu termiņš paredzēts kā papildu laikposms, kurā persona var pabeigt atteikšanās procedūru. Vienlaikus atzīst, ka ārvalsts var nepieņemt iesniegumu vai ilgstoši izskatīt to un ka arī pēc piecu gadu termiņa būs personas, kuras nebūs atteikušās no citas valsts pilsonības no tām neatkarīgu apstākļu dēļ. Šādos gadījumos Saeimai nākotnē varētu būt nepieciešams izvērtēt termiņa pagarināšanu vai cita risinājuma noteikšanu. Atzīst, ka tas ir viens no piedāvātās normas trūkumiem, tomēr uzsver, ka tās galvenais mērķis ir nodrošināt personas aktīvu rīcību. Papildus skaidro, ka regulējuma mērķis ir aizsargāt Latvijas piederīgos, kuri no pilngadības sasniegšanas brīža dzīvo Latvijā vai citās regulējumā minētajās Latvijai "draudzīgajās" valstīs, tostarp Eiropas Savienības valstīs un Šengenas telpā. Uzsver, ka piecu gadu termiņš paredzēts, lai šīs personas varētu nokārtot jautājumu par atteikšanos no citas valsts pilsonības.
(E. Teirumnieks ienāk sēžu zālē plkst. 11.42)
A. Judins dod vārdu G. Kūtrim.
G. Kūtris norāda, ka Iekšlietu ministrija neņem vērā jau trīs gadus paustos argumentus un ka 25 gadu vecums nav vienīgā robežšķirtne attiecīgās problēmas risināšanā. Skaidro, ka, lai gan likumā šāda robežšķirtne ir noteikta, praksē dienesti arī personām pat vairāk nekā 30 gadu vecumā konstatē situācijas, kurās nepieciešams risinājums. Uzsver, ka Saeimas pirmajā lasījumā atbalstītais likumprojekts paredz risināt šo problēmu, nevis ierobežot tās risināšanu tikai ar personām līdz 25 gadu vecumam. Norāda, ka likumprojektā jau ir skaidri paredzēta personas aktīva rīcība un noteikts attiecīgā jautājuma izlemšanas termiņš. Turklāt Tieslietu

ministrijas priekšlikumā šis termiņš ir formulēts vēl precīzāk. Aicina jautājumu atrisināt pašlaik, nevis atgriezties pie pilnveidošanas pēc pieciem gadiem. Uzsver, ka tikmēr praksē Latvijas pilsoņiem tiek atņemta pilsonība, un aicina nepieļaut Latvijas valstij lojālu pilsoņu zaudēšanu politisku apsvērumu dēļ, bet izturēties pret pilsoņiem ar cieņu.
A. Judins dod vārdu V. Vitovskim.
V. Vitovskis norāda, ka praksē persona var nezināt par citas pilsonības esību, turklāt pilsonības atņemšanas procesā var atklāties, ka personai citas pilsonības nemaz nav. Informē, ka Tieslietu ministrija iesniegusi arī priekšlikumu par pierādījumiem, uz kuru pamata pieņemams lēmums par pilsonības atņemšanu. Uzsver, ka šo problēmu nedrīkst ignorēt un Latvijas pilsoņus nedrīkst izslēgt no Latvijas pilsonības, pienācīgi neizvērtējot konkrētos apstākļus.
A. Judins dod vārdu E. Šnorem.
E. Šnore norāda, ka priekšlikumā Nr. 5 nav noteikts 25 gadu vecuma ierobežojums, bet paredzēts piecu gadu termiņš no iesnieguma par atteikšanos no citas valsts pilsonības iesniegšanas dienas, tādējādi regulējumu attiecinot arī uz vecākām personām. Noraida pārmetumus par vēlmi atstumt lojālus Latvijas pilsoņus. Uzsver, ka dubultpilsonība ar Krieviju Latvijā pēc būtības ir aizliegta, pieļaujot tikai atsevišķus izņēmumus, un šāda regulējuma pamatā ir valsts drošības un lojalitātes apsvērumi. Norāda, ka dubultpilsonības saglabāšanas termiņa neierobežota pagarināšana atsevišķām personām, kurām ir Krievijas pilsonība, neatbilst Latvijas drošības interesēm.
A. Judins norāda, ka Pilsonības likuma grozījumu izstrāde un pieņemšana vēsturiski ir bijusi ilgstoša un rūpīga, jo pilsonības jautājumi ir sensitīvi un sarežģīti un nav pieļaujami sasteigti lēmumi. Aicina pārtraukt debates par konkrētajiem priekšlikumiem un izskatīt jautājumu par iesnieguma iesniegšanu Saeimas Prezidijam, lai atceltu likumprojekta steidzamību. Norāda, ka darbs pie problēmas risināšanas ir jāturpina, tomēr pašlaik nav iespējams likumprojektu pieņemt galīgajā lasījumā pēc divām dienām, jo pastāv būtiskas šaubas par piedāvātajiem risinājumiem. Vienlaikus uzsver nepieciešamību risināt sākotnēji identificēto problēmu, jo jaunieši ik dienu var saņemt paziņojumus par pilsonības atņemšanu un viņiem pēc tam nākas vērsties tiesā. Aicina izvērtēt iespēju atlikt galīgo lēmumu pieņemšanu uzsāktajos pilsonības atņemšanas procesos līdz attiecīga regulējuma izstrādei.
G. Kūtris aicina deputātus balsot par konkrētajiem priekšlikumiem, nepieļaujot situāciju, kurā viena viedokļa piekritēji gūst pārsvaru, radot haosu likumprojekta izskatīšanā. Uzsver, ka diskusija bija paredzēta konkrēta jautājuma risināšanai, nevis plašākai dubultpilsonības pieļaujamības izvērtēšanai attiecībā uz dažādām valstīm. Norāda, ka saņemti daudzi personu iesniegumi, kuros uzsvērts, ka citas valsts pases esība pati par sevi neapliecina personas lojalitāti pret šo valsti. Skaidro, ka lojalitāti raksturo personas attieksme pret valsti, nevis pilsonību apliecinošs dokuments. Ja persona ir paudusi vēlmi atteikties no tādas valsts pilsonības, ar kuru tai faktiski nav saiknes, Latvijas valstij būtu jāatbalsta šāda vēlme un jāveicina Latvijas pilsoņu kopuma saglabāšana. Aicina izvērtēt iesniegtos priekšlikumus un turpināt darbu pie konkrētā panta redakcijas, nevis atlikt problēmas risināšanu. Uzsver, ka pašreizējā situācijā pret personām tiek uzsāktas pilsonības atņemšanas procedūras, un šādas situācijas turpināšanās, nerodot savlaicīgu risinājumu, ir vērtējama kā necieņa pret Latvijas pilsoņiem. Norāda, ka arī gadījumā, ja iestādes cenšas novilcināt procesus un nepieņemt lēmumus, šāda rīcība nav uzskatāma par problēmas risinājumu.
A. Judins norāda, ka pēc būtības pievienojas G. Kūtra paustajam viedoklim, vienlaikus uzsverot atbildību par likumprojekta izskatīšanas procedūru. Atzīmē, ka šajā gadījumā iebildumus un alternatīvus risinājumus izsaka gan Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, kuras pienākums ir aizsargāt pilsonības institūtu, gan Iekšlietu ministrija. Pievienojas L. Jambuševas paustajam viedoklim, ka priekšlikumu Nr. 5 nevar pilnībā noraidīt, jo tas skar attiecīgo jautājumu, bet vienlaikus tas maina likumprojekta konceptu. Aicina balsot par steidzamības atcelšanu, lai turpinātu likumprojekta analīzi un izvērtēšanu rūpīgāk. Vienlaikus uzsver nepieciešamību pieņemt atsevišķu lēmumu par turpmāko rīcību, lai Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde attiecīgajos gadījumos nepieņemtu lēmumus par jauniešu pilsonības atņemšanu

tikai tādēļ, ka likumā nav paredzēta atbilstoša procedūra. Lūdz Saeimas Juridiskā biroja viedokli par iespēju procedurāli atcelt likumprojekta steidzamību un atlikt tā turpmāku izskatīšanu.

L. Jambuševa skaidro, ka Komisija var pieņemt lēmumu un lūgt Saeimu atcelt steidzamību un izslēgt likumprojektu no attiecīgās nedēļas Saeimas sēdes darba kārtības. Vienlaikus iespējams noteikt, ka likumprojekts tiek izslēgts no darba kārtības līdz turpmākam komisijas lēmumam, lai tas automātiski netiktu iekļauts nākamās Saeimas sēdes darba kārtībā un komisijai būtu laiks attiecīgo jautājumu izvērtēšanai.

A. Judins precizē, ka šādā gadījumā ar likumprojektu, kas atbalstīts pirmajā lasījumā, darbu varēs turpināt nākamajā Saeimā. Norāda, ka, lai gan jautājumu būtu iespējams atrisināt ātri, deputātu viedokļi par turpmāko rīcību nav vienoti, tādēļ riskēt ar sasteigtu lēmumu pieņemšanu nebūtu pareizi. Vienlaikus uzsver, ka nedrīkst aizmirst par konkrētajiem cilvēkiem, kurus skar pašreizējais regulējums, un par nepieciešamību rast risinājumu viņu situācijai. Aicina balsot par lēmumu atcelt likumprojekta steidzamību un izslēgt to no Saeimas sēdes darba kārtības līdz turpmākam komisijas lēmumam.

Komisija balso par steidzamības atcelšanu likumprojektam un tā izslēgšanu no attiecīgās nedēļas Saeimas sēdes darba kārtības līdz turpmākam komisijas lēmumam.

Balsojuma rezultāts:

- *par "5" (Andrejs Judins, Edmunds Teirumnieks, Liene Gātere, Inese Kalniņa, Agnese Krasta);*
- *pret "3" (Gunārs Kūtris, Linda Liepiņa, Vilis Sruoģis);*
- *atturas "1" (Andrejs Svilāns).*

Komisija nolemj lūgt Saeimu atcelt lēmumu, ar kuru likumprojekts "Grozījumi Pilsonības likumā" (Nr. 1580/Lp14) atzīts par steidzamu un līdz turpmākam komisijas lēmumam izslēgt no 2026. gada 22. oktobra sēdes darba kārtības 8. punktu – likumprojektu "Grozījumi Pilsonības likumā" (Nr. 1580/Lp14), steidzams, otrajam lasījumam.

A. Judins dod vārdu V. Vitovskim.

V. Vitovskis uzsver deputātu atbildību pret Latvijas pilsoņiem. Norāda, ka jautājums Komisijā skatīts pirms divām nedēļām un Tieslietu ministrija ir apliecinājusi gatavību maksimāli atbalstīt Iekšlietu ministriju un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi, lai panāktu vienošanos par pilnīgu un problēmu risinošu regulējumu, vienlaikus saglabājot Latvijas Republikas suverenitātes principā balstīto iespēju kontrolēt savu pilsoņu kopumu. Atzīmē, ka, lai gan iepriekš tika pausta apņemšanās sadarboties un sniegt maksimālu atbalstu, no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes un Iekšlietu ministrijas nav saņemts neviens zvans par turpmāko sadarbību. Piekrīt, ka konceptuālas izmaiņas Pilsonības likumā nedrīkst veikt pēc šauras diskusijas, jo tām jābūt rūpīgi izvērtētām. Vienlaikus pauž cerību, ka jautājuma risināšana netiks nepamatoti novilcināta un ka ekspertu līmenī izdosies vienoties par nepieciešamajiem grozījumiem. Aicina klātesošos un politisko vadību organizēt ekspertu līmeņa sanāksmi vai nodrošināt citu atbilstošu sadarbības formu, lai nepieciešamie jautājumi tiktu raiti izskatīti un virzīti tālāk.

A. Judins sniedz papildu informāciju par likumprojekta izstrādes procesu. Informē, ka V. Vitovskis piektdien vēlu vakarā paziņojis par nespēju piedalīties darbā sestdien un svētdien saistībā ar Zemessardzes mācībām, vienlaikus nosūtot tekstu, ko izmantot turpmākajā darbā. Norāda, ka kolēģi turpinājuši intensīvi strādāt arī svētdien, lai panāktu rezultātu, tomēr nav izdevies pārliecināt pārējos deputātus un ministriju pārstāvjus konstruktīvi iesaistīties risinājuma meklēšanā. Uzsver nepieciešamību rast risinājumu, kas nepieļautu personas pilsonības zaudēšanu tādēļ, ka komisija nav spējusi vienoties un Saeima ceturtdien nevar pieņemt lēmumu par likumprojektu. Aicina izvērtēt, kādu lēmumu šajā situācijā iespējams pieņemt Komisijas vārdā, lai aizsargātu Latvijas pilsoņus. Dod vārdu G. Kūtrim.

G. Kūtris ierosina politiska lēmuma veidā noteikt moratoriju pilsonības atņemšanai līdz attiecīgā jautājuma sakārtošanai.

A. Judins piekrīt nepieciešamībai apsvērt šādu risinājumu. Aicina deputātus apmainīties viedokļiem par iespējām šādu lēmumu juridiski nostiprināt un uzsver, ka nepieciešams rīkoties arī ierobežotā laikā, lai aizsargātu Latvijas pilsoņus.

A. Judins sēdi slēdz plkst. 11.59.

Komisijas priekšsēdētājs (paraksts*) Andrejs Judins

Komisijas sekretārs (paraksts*) Andrejs Svilāns

* Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu